

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ ROK 2016/2017

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	Základní škola a mateřská škola, Nerudova 9, České Budějovice
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Zbyněk Trmal
Telefon na ředitele	387 319 243
E-mail na ředitele	zbynek.trmal@zsnerudova.cz

Jméno a příjmení školního metodika prevence	Mgr. Lenka Pfefferová
Telefon	387 422 506
E-mail	lenka.pfefferova@zsnerudova.cz
Konzultační hodiny	pondělí + čtvrtek: 7.15 – 7.45 h (popř. po telefonické domluvě)

Jméno a příjmení výchovného poradce (pro 1. - 5. r. + 8. - 9. r.)	Mgr. Milan Perný
Telefon	387 422 506
E-mail	zsnerudova@volny.cz
Konzultační hodiny	pondělí: 12.00 – 13.00 h úterý: 8.30 – 9.30 h čtvrtek: 13.00 – 13.30 h (jiný termín lze domluvit telefonicky)

Jméno a příjmení výchovného poradce (pro 6. - 7. r.)	Mgr. Brigita Kubešová
Telefon	387 022 301
E-mail	brigita.kubesova@zsnerudova.cz
Konzultační hodiny	pondělí: 11.50 – 12.35 h pátek: 8.00 – 8.45 h (jiný termín lze domluvit telefonicky)

Jméno a příjmení speciálního pedagoga	Mgr. Vladimíra Beranová
Telefon	387 022 302
E-mail	vladimira.beranova@zsnerudova.cz
Konzultační hodiny	pondělí: 6.50 – 8.50 h + 11.30 – 16.30 h pátek: 10.30 – 15.30 h

	Počet tříd	Počet žáků/studentů
ZŠ – I. stupeň	24	576
ZŠ – II. stupeň	16	406
Celkem	40	982

Použité zkratky:

MPP – Minimální preventivní program

SPJ – Sociálně patologické jevy

NNO – Nestátní neziskové organizace

ŠMP – Školní metodik prevence

A. ZMAPOVÁNÍ SITUACE VE ŠKOLE, PRO STANOVENÍ CÍLŮ MPP

VSTUPNÍ INFORMACE A JEJICH ZDROJE

1. Sociální a jiné okolí školy

ZŠ a MŠ Nerudova České Budějovice patří mezi starší městské sídlištní školy, v roce 2004/2005 byla sloučena se ZŠ Čěčova České Budějovice. Zvláštní pozornost je věnována péči o nadané žáky. Specializované třídy mají rozšířenou výuku matematiky a přírodovědných předmětů – zde jsou žáci se zájmem o tyto předměty z celého města, i jeho okolí.

Škola úzce spolupracuje s lékaři, Policií ČR, kurátory pro mládež – u žáků s vyšším počtem neomluvených hodin. Problematice je věnována velká pozornost ve vedení školy i ve Sdružení rodičů a přátel školy.

Dokumenty MŠMT:

- Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení (č.j.: 28275/2000-22)
- Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j.: 21149/2016)
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (č.j.: 21291/2010-28)
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018
- Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (č.j.: 14423/99-22)
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané (č.j.: 25884/2003-24)
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků ve školách a školských zařízeních (č.j.: 29159/2001-26)
- Metodický pokyn MŠMT k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (č.j.: 10194/2002-14)

2. Informace od pedagogů

Prevenci sociálně patologických jevů žáků naší školy je věnována dlouhodobá systematická pozornost. V rámci ŠVP se problematika protidrogové výchovy promítá do všech vyučovacích předmětů a je všemi vyučujícími realizována (viz www stránky školy – poskytnutí základních informací, výchova ke správnému životnímu stylu, řešení různých modelových situací, vytváření

postojů, formulování správného vlastního názoru aj.). Vyučující jsou pravidelně seznamováni s novými materiály z oblasti prevence – metodickými pokyny MŠMT a jiných institucí. Vyučující mají dostatek informací o tom, jak by měli reagovat v případě zjištění alkoholu, drog, šikany a dalších sociálně patologických jevů ve třídě nebo ve škole. Zároveň jsou seznámeni s tím, jak situacím předcházet a na co se zaměřit při plnění tohoto úkolu. Důraz klademe na posílení a prohloubení práce třídního učitele s kolektivem třídy a na vytvoření dobrého vztahu učitel – žák. Situace v oblasti sociálně patologických jevů je hodnocena vyučujícími i žáky jako dobrá.

3. Informace od rodičů

Škola získává informace od rodičů na třídních schůzkách, při telefonních hovorech a prostřednictvím e-mailové korespondence školního metodika prevence, výchovných poradců a speciálního pedagoga. Konzultační hodiny, telefonní čísla a e-mailové adresy školního metodika prevence, výchovných poradců a speciálního pedagoga rodiče naleznou v žákovské knížce, na nástěnkách ve škole a na internetových stránkách školy. Zde jsou rodiče informováni i o jednotlivých akcích pro děti v rámci prevence, o činnosti školního metodika prevence, výchovných poradců a o možnostech poradenství.

4. Informace od žáků

Na škole pracuje Rada dětí, která je složena ze zástupců jednotlivých tříd. Schůzky Rady dětí se konají jednou za měsíc. Zde se vždy hodnotí akce uplynulého měsíce, projednávají se připomínky a náměty žáků. Dva žáci jsou i členy Dětského městského zastupitelstva města České Budějovice. Žáci mohou kontaktovat školního metodika prevence prostřednictvím e-mailu, schránky důvěry umístěné na chodbě školy nebo osobně. Sociální klima školy hodnotí žáci pozitivně. Také situace v oblasti kouření a drog je dobrá.

5. Hodnocení MPP minulého školního roku

Minimální preventivní program byl realizován podle plánu. Velmi se osvědčila spolupráce s KS Policie ČR a o. s. Theia. Theia uskutečnila na naší škole řadu velmi zajímavých besed (viz další akce).

B. CÍLE VYPLÝVAJÍCÍ ZE ZMAPOVÁNÍ SITUACE

Hlavním cílem programu je omezit nebezpečí, které pro jedince i pro společnost představuje zneužívání návykových látek, šikana a ostatní sociálně patologické jevy. K tomu je nutné:

- seznámit žáky s nebezpečím šikany a kyberšikany
- zabraňovat problémům s užíváním drog, předcházet vzniku závislosti na drogách
- zabraňovat distribuci drog ve škole
- snížit růst závislosti dětí na tabákových výrobcích
- mimořádnou pozornost věnovat problematice prevence šikany a agresivity u žáků
- zvyšovat znalosti o negativních účincích kouření, alkoholu a drog
- vychovávat a vzdělávat mládež tak, aby získala dovednosti potřebné pro život, schopnost čelit sociálnímu tlaku, rozvíjet pozitivní sebejistotu, přejímat zodpovědnost za sebe a za své chování
- ovlivňovat názory a postoje dětí již od předškolní výchovy
- učit žáky zvládat různé životní konflikty a problémy
- zlepšit zapojení žáků v mimoškolní činnosti (nabídka atraktivních kroužků) – tím organizovat smysluplné využití volného času a předcházet problémům
- aktivněji využívat komunikačních kanálů – schránky důvěry a e-mailové komunikace
- organizovat sportovní akce, poznávací zájezdy, adaptační kurzy a kulturně společenské akce
- zvyšovat informovanost pracovníků školy o aktuální drogové situaci
- zvyšovat informovanost rodičů o poradenských možnostech školy i ostatních institucí

C. MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

I. PRÁCE PEDAGOGICKÉHO SBORU A VEDENÍ ŠKOLY

1. V oblasti přímé práce pedagogů

Cíle, které stanoví MPP, se týkají všech pedagogických pracovníků, zejména však učitelů občanské výchovy, výchovy ke zdraví, přírodopisu, chemie a tělesné výchovy. Na 1. stupni prolíná problematika sociálně patologických jevů všemi předměty. Proto jsou učitelé seznámeni s úkoly MPP. Škola je zapojena do projektu „Zdravá škola“.

Prostředky a metody naplňování těchto cílů:

- postup podle Metodického pokynu ...
- upravovat školní řád v souladu s ochranou zdraví žáků
- důležité body školního řádu vytisknout v žákovské knížce a průběžně doplňovat
- průběžně doplňovat knihy a filmové pořady z oblasti sociálně patologických jevů
- důsledně sledovat absenci žáků, dělat pravidelné vyhodnocení
- sledovat zásadní změny v psychickém a fyzickém stavu žáků (změna zájmů, kamarádů, oblékání, postojů k blízkým únava, apatie aj.)
- vést písemné záznamy o aktivitách školy, o celkovém hodnocení prevence
- úzká spolupráce všech vyučujících se školním metodikem prevence a vedením školy v oblasti sociálně patologických jevů
- předkládat žákům nabídky DDM
- zajišťovat práci kroužků v době mimo vyučování
- vhodně zařazovat problematiku sociálně patologických jevů do jednotlivých předmětů (součást učebních plánů)
- seznámit se s aktualizovanou podobou MPP
- poskytovat poradenskou službu
- na informační tabuli ve sborovně podávat informace interního charakteru, mechanismy spolupráce zainteresovaných osob aj.: 10 situací a jak je řešit (návod, jak postupovat), problematika šikany (vymezení pojmu, postupu jednání s rodiči i dětmi).

2. Plán vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence SPJ

Vzdělávání pracovníků je v souladu s plánem školy, další aktivity se budou řídit nabídkami školících zařízení (DVPP, KÚ aj.) a bude vyjádřeno při hodnocení.

Název a odborné zaměření vzdělávání	Počet hodin	Datum konání	Realizátor – organizace, odborník	Počet školených pedagogů
Zpráva o plnění MPP 2015-2016		září	ŠMP	všichni
Seznámení s MPP 2016-2017		říjen	ŠMP	všichni

3. Plán vzdělávání ŠMP v oblasti prevence SPJ

Školní metodik prevence se zúčastní akcí Pedagogicko-psychologické poradny pro školní metodiky prevence a dalších akcí školících pracovišť.

Název a odborné zaměření vzdělávání	Počet hodin	Datum konání	Realizátor – organizace, odborník
Porada ŠMP		22. 9. 2016	PPP
13. konference primární prevence		30. 10. – 1. 11. 2016	SCAN, z. s.

konference		podzim 2016	KÚ
konference		jaro 2017	KÚ

4. Způsob spolupráce s ostatními pedagogy

Úkoly:

- poskytnout pedagogickým pracovníkům základní informace o drogách, seznámit je s novinkami
- seznámit s aktualizovanou podobou MPP
- poskytovat poradenskou službu
- na informační tabuli ve sborovně podávat informace interního charakteru, mechanismy spolupráce zainteresovaných osob aj.
- seznámit s postupy řešení problémů v oblasti šikany a kyberšikany

Počty pedagogických pracovníků	Celkem:	Podílející se aktivně na prevenci	Nepodílející se aktivně na prevenci
Vedení školy:	3	3	
Z toho učitelé (ZŠ + MŠ)	58 (52 + 6)	58 (52 + 6)	
Vychovatelé	11	11	
Speciální pedagog	1	1	
Asistent pedagoga	6	6	

II. SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI

1. Způsoby seznámení rodičů s činností ŠMP, možnostmi spolupráce a MPP

Rodiče se mohou s MPP seznámit na www stránkách školy, kde mají i hodnocení prevence za uplynulý školní rok. Všichni žáci mají v žákovských knížkách napsané jméno školního metodika prevence, jeho konzultační hodiny, číslo telefonu i místo, kde mohou osobně metodika navštívit (Mgr. Lenka Pfefferová, pondělí + čtvrtek 7.15 – 7.45 h, nebo podle dohody s rodiči).

Při spolupráci s rodiči je třeba:

- seznámit rodiče s termíny s konzultací školního metodika prevence
- zajistit poradenství pro rodiče drogově závislých dětí
- důsledně informovat rodiče žáků o problematice sociálně patologických jevů (na třídních schůzkách)
- individuální zájemce z řad rodičů informovat o zařízeních zabývajících se prevencí a léčbou sociálně patologických jevů
- seznámit rodiče se záměry vedení školy v boji proti sociálně patologickými jevy
- spolupracovat s Radou rodičů a pravidelně ji informovat
- okamžitě jednat s rodiči při potvrzení podezření z užívání drog, z kyberšikany aj.
- zapojit rodiče do prevence ve výuce i mimo ni
- informovat rodiče o problematice šikany a kyberšikany

2. Aktivity pro rodiče

Název aktivity	Datum konání	Realizátor, přednášející
Informace pro rodiče žáků o problematice SPJ		TU
Seznámení rodičů s termíny konzultací ŠMP	v ŽK, www stránky	TU
Spolupráce s Radou rodičů a její informování	průběžně	ŠMP

3. Aktivity podporující spolupráci školy s rodiči

Název aktivity	Datum konání	Vedoucí programu
Dny otevřených dveří		všichni
Vánoční besídka	prosinec	TU
Hravá odpoledne	prosinec	TU 1. stupně
Zahradní slavnost	květen	všichni

III. PROGRAM PREVENTIVNÍCH AKTIVIT PRO ŽÁKY ŠKOLY

1. Způsob seznámení žáků s činností ŠMP, možnostmi pomoci a MPP

Veškeré potřebné informace o školním metodikovi prevence mají žáci v žákovské knížce, průběžně je o problematiku sociálně patologických jevů doplňován školní řád. Žáci mohou kdykoliv zajít do kabinetu školního metodika prevence a domluvit si konzultaci, aby byl dostatek času a klid na probrání problému. Na škole funguje schránka důvěry, na dotazy odpovídá školní metodik prevence prostřednictvím e-mailové korespondence nebo na Radě dětí. Žáci se mohou se svými problémy (školními i domácími) obrátit na kteréhokoliv učitele, jemuž věří. Proto se všichni snažíme o prohloubení vztahu učitel-žák.

2. 1. Nespecifická a specifická prevence pro žáky ve výuce, která je součástí učebních osnov

Aktivity, které jsou součástí učebního plánu (na základě již zpracovaného Školního vzdělávacího programu) + aktivity které nejsou součástí učebního plánu. Jde o aktivity, které nereagují na aktuální problémy a týkají se všech tříd v daném ročníku: *např. zvyšování sebevědomí žáků, komunikativní dovednosti, konstruktivní řešení problémů, schopnost klást otázky a vyjádřit svůj názor, řešení stresu, učení vzájemné pomoci, schopnost říci si o pomoc a vědomí kam se v jakých záležitostech obrátit, vyrovnání se s neúspěchem, obrana před manipulací, předávání informací a prožitkové programy zaměřené na dodržování práva, na prevenci závislosti na návykových látkách včetně alkoholu a tabáku, gamblingu, rasismu, sexuálního a jiného zneužívání, působení sekt a některých nových náboženských směrů, ...)*

Priority u jednotlivých kategorií žáků

Mateřská škola:

- vést děti k osvojení hygienických zásad
- výchova ke zdravému životnímu stylu (škodlivost kouření a alkoholu)

1., 2., 3. ročník:

- včasné odhalování specifických poruch učení a chování (spolupráce s PPP)
- vytváření příznivého psychosociálního klimatu ve škole
- výchova ke zdravému životnímu stylu a základům etické a právní výchovy
- osvojit si bezpečné chování doma i na ulici
- seznámit žáky s působením médií a jejich vlivem na názory dětí
- nabídka školních kroužků

4., 5. ročník:

- výchova ke zdravému životnímu stylu, rozvoj etického a právního vědomí, občanských postojů
- vytvářet u žáků správný hodnotový systém
- vytvářet solidní podmínky pro žáky s poruchami učení a chování

- všestranný rozvoj osobnosti žáka, vyloučení rizik, alkohol, kouření (zdravotní a ekonomický dopad, způsoby odmítání tabákových výrobků, o reklamě aj)
- včasná a důsledná spolupráce s rodiči
- nabídka aktivit na volný čas
- upozornit na problematiku kyberšikany – platí až do 9. ročníku

6. ročník:

- zaměřit se na komunikační schopnosti, konflikty a jejich řešení
- výchova ke zdravému životnímu stylu (škodlivost alkoholu a kouření)
- rozvoj etického a právního vědomí, občanských postojů
- vytvářet solidní podmínky pro žáky s poruchami učení a chování
- včasná a důsledná spolupráce s rodiči
- nabídka aktivit na volný čas – kroužky

7. ročník:

- vysvětlení pojmu droga, fyzická a psychická závislost, stadia závislosti
- důvody užívání drog, nebezpečí drog, zdravotní účinky
- gamblerství, šikana, kyberšikana
- řešení životních situací, konflikty a jejich řešení
- včasná a důsledná spolupráce s rodiči
- nabídka aktivit na volný čas

8. ročník:

- zvýšenou pozornost věnovat rizikovým skupinám žáků
- vztah: droga – sex – AIDS – kriminalita
- kontakt s drogou, její odmítání
- drogy ve společnosti
- výchova k odpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních
- vytváření eticky hodnotných postojů a způsobů chování
- včasná a důsledná spolupráce s rodiči
- nabídka aktivit pro volný čas
- důvěryhodné a dostupné poradenství
- rozvíjet problematiku možností zneužití mobilu a počítače

9. ročník:

- zaměřit se více na problematiku výtržnictví, extrémismu, rasové nenávisti
- orientace na kvalitu postojů a chování
- zvýšenou pozornost věnovat rizikovým skupinám žáků
- nabídka aktivit pro volný čas
- systematická profesní příprava
- výchova k odpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních
- zvýšený důraz na spolupráci s rodiči
- dostupné poradenství
- ve spolupráci s Policií ČR - beseda o právní odpovědnosti mládeže a nácvik prvků sebeobrany

2. 2. Specifická prevence pro žáky ve výuce, reagující na individuální situaci ve třídě

Jedná se o programy cíleně zaměřené na řešení výskytu konkrétních sociálně patologických jevů - násilí, šikana, výskyt a zneužívání drog včetně alkoholu a tabáku, rasismus a jiné projevy netolerance,... na které budou navazovat další aktivity podle aktuálního vývoje situace. Pro každý jednotlivý jev a třídu bude použita samostatnou následující tabulka.)

SPJ který bude řešen:	
Jak byla situace zjištěna:	
Kdo bude situaci řešit – jméno učitele nebo externího odborníka, organizace:	
Kdy bude situace řešena:	
S použitím jakých metod bude intervence vedena:	
Způsob ověření efektivity intervence:	

(Další tabulky přidejte podle potřeby.)

2. 3. Jednorázové aktivity pro žáky

Akce budou doplněny podle nabídky.

Název aktivity, akce	Datum	Realizátor
Adaptační kurzy (6. třídy)	5. - 7. 9. 2016, 7. - 9. 9. 2016, 12. - 14. 9. 2016, 19. 9. 2016	ŠMP
Bezpečný start do školního života (1. třídy)		o. s. Theia
Bezva třída – vytváření dobrých vztahů ve třídě (2. třídy)		o. s. Theia
Vliv médií na školní populaci (3. třídy)		o. s. Theia
Dětský svět financí (4. třídy)		o. s. Theia
Životní hodnoty (5. třídy)		o. s. Theia
Šikana a násilí (6. třídy)		o. s. Theia
Kyberšikana a virtuální svět (7. třídy)		o. s. Theia
Peníze a jejich moc (8. třídy)		o. s. Theia
Xenofobie, rasismus a extrémismus (9. třídy)		o. s. Theia

2. 4. Volnočasové aktivity pro žáky

Název aktivity, akce, kroužku	Datum nebo frekvence konání	Vedoucí programu
Filosofie pro děti	pondělí 16.00 – 16.45	Jozová
Florbal pro 2. - 3. ročník	středa 7.00 – 7.45	Sivý
Florbal pro 4. - 5. ročník	čtvrtek 7.00 – 7.45	Sivý
Florbal pro 2. stupeň	pátek 7.00 – 7.45	Sivý
Hravá fyzika	pátek 13.00 – 14.40 (1x za 14 dní)	Mikeš
Hravá fyzika	pátek 14.00 – 15.40 (1x za 14 dní)	Mikeš
Keramika pro 2. ročník	čtvrtek 13.00 – 13.45	Vaňková
Keramika pro 3. ročník	čtvrtek 13.45 – 14.30	Vaňková
Keramika pro 4. ročník	středa 13.00 – 14.30 (1x za 14 dní)	Jebavá
Kompetenz in Deutsch pro 9. ročník	středa 7.00 – 7.45	Scheinpflugová
Kytara	pondělí 13.15 – 14.00	Němcová
Mažoretky	úterý 13.30 – 14.15	Balogová
Overbally	úterý 7.00 – 7.45	Šmídová
Přírodovědný kroužek pro 6. – 8. ročník	středa 13.45 – 14.30	Kittelová
Taneční kroužek pro 3. – 4. ročník	úterý 12.45 – 13.30	Přerovská
Taneční kroužek	úterý 14.15 – 15.00	Přerovská

Výtvarné pokusy pro 3. ročník	úterý 13.00 – 14.30 (1x za 14 dní)	Drdová
Výtvarný kroužek pro 2. – 3. ročník	středa 13.00 – 14.30 (1x za 14 dní)	Cvachová
YLE MOVERS pro 7. ročník	čtvrtek 7.00 – 7.45	Obdržálková
YLE MOVERS pro 8. ročník	středa 7.00 – 7.45	Pflegerová

IV. OSTATNÍ AKCE V OBLASTI PREVENCE SPJ

Součástí MPP na školní rok 2015-2016 je materiál Program proti šikaně.

V. SPOLUPRÁCE S OKOLÍM ŠKOLY

Organizace	Jméno odborníka	Kontakt (adresa, telefon, e-mail)
KS Policie ČR	tiskový odbor	p. Bajcura
o.s.Theia		p. Foitlová
Městská policie	tiskový odbor	p. Štýfal

VI. EVIDENCE A EFEKTIVITA

Záznamy o sociálně patologických jevech, které se vyskytly ve škole, jsou zapisovány do sešitu o prevenci, podepisovány školním metodikem prevence, rodičem dítěte a dalším učitelem, který se jednání účastní. Zároveň je zapsán zápis do sešitu o jednání s rodiči (ve sborovně školy) a podepíše ho všichni přítomní.

Záznam vzdělávacích akcí pro učitele i žáky je v plánech práce školy na jednotlivé měsíce a u školního metodika prevence. Obsah akcí bude námětem diskuzí v hodinách občanské výchovy a výchovy ke zdraví.

Na závěr školního roku bude zpracovávána Závěrečná zpráva o plnění MPP.

VII. ZÁVĚREČNÉ INFORMACE

	Datum	Podpis ředitele školy
Seznámení ředitele/ředitelky školy s MPP		
Seznámení pedagogického sboru školy s MPP		

Zpracovala: Mgr. Lenka Pfefferová